

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

2006/0246(COD)

2.10.2007

ARVAMUS

Esitaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Saaja: keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Ettepanek vastu võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb ohtlike kemikaalide eksporti ja importi
(KOM(2006)0745 – C6-0439/2006 – 2006/0246(COD))

Arvamuse koostaja: Erika Mann

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Sissejuhatus

Käesoleva õigusloomealase ettepanekuga soovitakse Euroopa Kohtu lahendi tõttu asendada samateemaline määrus 304/2003, sest lahend tühistas määruse õiguslikel põhjustel.¹ Kohus oli seisukohal, et oleks olnud vajalik *kahekordne õiguslik alus*, mitte vaid üks (st artikkel 175 lõige 1, mille nõukogu ja Euroopa Parlament määruse 304/2003 kohta vastu võtsid). Seetõttu sisaldub ettepanekus *kahekordne õiguslik alus*: artiklid 133 ja 175 lõige 1, nagu soovitas kohus.

Lisaks sellele sisaldub ettepanekus mitmeid vajalikuks peetud tehnilisi muudatusi, kuigi samas säilitatakse tühistatud määruse sisu; seega on määruse eesmärk:

a) rakendada Rotterdami konventsiooni, mis käsitleb eelnevalt teatatud nõusoleku menetlust (PIC-menetlus);

b) kohandada eelnevalt teatamise menetlust eksportijatele nende kemikaalide osas, mis ei kuulu Rotterdami konventsiooni ja eelnevalt teatatud nõusoleku menetluse alla, kuid mis on keelatud, piiratud või loendis, mis nõuab ühenduses PIC-menetluse alusel teatamist;

c) edendada ühist vastutust ja koostööd ohtlike kemikaalide rahvusvaheliste vedude alal;

d) aidata kaasa nende keskkonnasõbralikule kasutamisele;

e) kohaldada inimesele või keskkonnale ohtlike kemikaalide klassifikatsiooni, pakendamist ja märgistamist puudutavaid ühenduse õigusnorme kõigi selliste kemikaalide puhul, kui neid eksporditakse liikmesriikidest teistele osapooltele või teistesse riikidesse.

Rotterdami konventsioon

Käesoleva ettepanekuga rakendatakse Rotterdami konventsiooni rahvusvahelises teatavate ohtlike kemikaalide ja pestitsiidide kaubanduses rakendatava *eelnevalt teatatud nõusoleku menetluse* (PIC-menetlus) kohta; Rotterdami konventsioon võeti vastu 1998. aasta septembris. See jõustus 24. veebruaril 2004. aastal ning selle eesmärk on edendada ühist vastutust ja koostööd ohtlike kemikaalide rahvusvahelises kaubanduses osalejate vahel. Eesmärgiks on vähendada ohtlikest kemikaalidest põhjustatud ohtu inimeste tervisele ja keskkonnale.

Rotterdami konventsiooni põhimõte on lihtne: „aidata osalevatel riikidel rohkem teada saada potentsiaalselt ohtlike kemikaalide ja pestitsiidivormide omaduste kohta”. See annab riikidele teabe ja vahendid mürgiste kemikaalide soovimatu impordi peatamiseks. Konventsioon kehtestab eksportijale nõude teatada potentsiaalselt ohtlike ainete ekspordist ning sätestab eksportivale riigile vastutuse täita otsuseid, mida teevad importivad riigid ja need transiitriigid, läbi kelle territooriumi liiguvad jäätmed.

Käesolev ettepanek läheb konventsiooni nõuetest kaugemale. Erinevused on kokku võetud

¹ Tuleb märkida, et „oma paralleelse lahendiga tühistas kohus samadel põhjustel nõukogu 19. detsembri 2002. aasta otsuse 2003/106/EÜ, mis käsitleb konventsiooni heakskiitmist Euroopa Ühenduse nimel. Komisjon esitas hiljuti sel eesmärgil eraldi ettepaneku, mille nõukogu 25. septembril 2006. aastal vastu võttis (otsus 2006/730/EÜ)” (KOM(2006)0745, lk 3).

komisjoni memorandumis:

- "eeskirjad kehtivad ekspordile kõikidesse riikidesse, ükskõik kas need riigid on konventsiooniosalised või mitte;
- iga-aastane ekspordist teatamise kohustus kehtib laiema kemikaalide ringi kohta;
- PIC-kemikaale ja kemikaale, mis on ühenduses konventsioonis sisalduva kasutuskategooria alusel keelatud või rangelt piiratud, ei tohi eksportida ilma importivate riikide otsese loata;
- teatud tooteartiklite ja kemikaalide (sellised kemikaalid, milles suhtes kehtib ka Stockholmi püsivate orgaaniliste saasteainete konventsioon) eksport on keelatud;
- kõik kolmandatesse riikidesse eksporditavad ohtlikud kemikaalid tuleb märgistada ja pakendada nii, nagu neid tuleb märgistada ja pakendada ühenduses" (KOM (2006) 745, lk 3).

Uue määrusega kavandatavad tehnilised muudatused

Need muudatused põhinevad tühistatud määruse 304/2003 rakendamise kogemustel ning on mõeldud kavandatava ettepaneku toimimise parandamiseks. Raportöör märgib järgmist:

1. *Eksportija* määratlus on õige ning arvestab Euroopa Parlamendi muret, et füüsiline või juriidiline isik, kelle nimel ekspordideklaratsioon tehakse ning kes peab liikmesriigi määratud asutust teavitama, peab asuma selles liikmesriigis (artikli 3 lõige 15).
2. *Valmistise* (kahest või enamast ainekust koosnev segu või lahus) määratlus on vastuvõetav ja nõuab „kohustuslikku märgistamist vastavalt direktiivile 1999/45/EÜ klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise kohta (artikli 3 lõige 2 ja artikli 1 lõige 2).
3. Ettepaneku artikli 13 lõikes 6 esitatud *selgesõnalise nõusoleku menetlust* tervitatakse, kuid see on tekitanud ärevust ELi ettevõtjates. Artikli 13 loogika on õige, sest seal on öeldud, et ettepaneku I lisa 3. osas loetletud kemikaale ei tohi eksportida ilma importiva riigi selgesõnalise nõusolekuta. Sama lähenemisviisi rakendatakse kemikaalide puhul, mis on ühenduses keelatud või piiratud ning millest on vaja PIC-menetluse alusel teatada.

Kuid „*hoolimata eksportivate liikmesriikide määratud asutuste jõupingutustest selgesõnalise nõusoleku saamiseks ei tule ligikaudu pooltel juhtudel importivalt riigilt vastust mõnikord mitme kuu või isegi mitme aasta jooksul*” (KOM (2006)745 lk 5). Uues kavandatavas määruses soovitakse seda olukorda parandada tähtaegade ja ajutiste meetmete kehtestamise või paindlikuma tõlgendamise abil.

4. Eksporditavate ja imporditavate kemikaalide *tollikontrolli* tugevdamine on olnud nii ELis kui ka liikmesriikides pidevaks mureks. Liikmesriikide tolliasutuste roll on tähtis, sest nad vastutavad seda tüüpi määruste täitmise tagamise eest. Kavandatava määruse artikkel 17 sisaldab mitmeid meetmeid, näiteks „koodinumbrit” omavate kemikaalide klassifikatsioon nende ekspordideklaratsioonides ning komisjoni EDEXIM andmebaasi väljatöötamine. Mõlemad meetmed aitavad muuta ELi poolt PICile kehtestatavaid lisanõudeid

konkreetsmaks. Üks küsimus on siiski veel lahtine: on ebaselge, kas see kavandatav määrus vähendab tolliasutuste ja eksportijate halduskoormust.

Kavandatavate muudatusettepanekute loogika

Muudatusettepanekute loogika on väga lihtne: kavandatavat õigusraamistikku tuleks toetada; peetakse kinni nii subsidiaarsuse kui proportsionaalsuse põhimõttest; *halduskulud tuleb hoida võimalikult madalal*; tervise- ja keskkonnakaitse tase peab vastama kehtivatele ELi õigusaktidele.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Komisjoni ettepanek	Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud
---------------------	--

Muudatusettepanek 1 Artikli 13 lõike 7 sissejuhatav osa

7. Eksportija riigi määratud asutus võib pärast komisjoniga kooskõlastamist otsustada eksporti lubada, kui ***kõigile mõistlikele jõupingutustele vaatamata*** ei ole lõike 6 punkti a kohasele selgesõnalise nõusoleku taotlusele saadud vastust järgmiste tähtaegade jooksul:

7. Eksportija riigi määratud asutus võib pärast komisjoniga kooskõlastamist otsustada eksporti lubada, kui ei ole lõike 6 punkti a kohasele selgesõnalise nõusoleku taotlusele saadud vastust järgmiste tähtaegade jooksul:

Selgitus

Algne sõnastus on liiga ebamäärane, sest „mõistlike jõupingutuste” tõlgendus võib olla erinev.

Muudatusettepanek 2 Artikli 13 lõike 7 punktid a ja b

(a) ***60 päeva***, kui importiva konventsiooniosalise või muu importiva riigi ametlikest allikatest on saadud tõendid, et kemikaal on asjaomasesse konventsiooniosalisse või muusse riiki

(a) ***30 päeva alates algse taotluse saamisest***, kui importiva konventsiooniosalise või muu importiva riigi ametlikest allikatest on saadud tõendid, et kemikaal on asjaomasesse konventsiooniosalisse või muusse riiki

importimise ajal seal litsentseeritud, registreeritud või lubatud või seda on kõnealuses riigis hiljuti kasutatud või sinna imporditud ja ei ole võetud regulatiivmeetmeid selle kasutamise keelamiseks;

(b) **90 päeva** kõigil muudel juhtudel.

importimise ajal seal litsentseeritud, registreeritud või lubatud või seda on kõnealuses riigis hiljuti kasutatud või sinna imporditud ja ei ole võetud regulatiivmeetmeid selle kasutamise keelamiseks;

(b) **60 päeva alates algse taotluse saamisest** kõigil muudel juhtudel.

Selgitus

On ebaselge, millisest tegevusest saab tähtaeg alguse. Lühemad tähtajad soodustavad kaubandust ja aitavad vältida Euroopa ettevõtjate sattumist ebasoodsasse konkurentsiolukorda võrreldes väljaspool Euroopat asuvate ettevõtjatega.

Muudatusettepanek 3

Artikli 13 lõike 8 esimese lõigu punktid a, b ja c

(a) lõike 6 punkti a kohaselt saadud iga selgesõnalise nõusoleku puhul nõutakse uue selgesõnalise nõusoleku andmist **kolmanda** kalendriaasta lõpul pärast nõusoleku andmist, kui nõusoleku tingimused ei näe ette teisiti;

(b) kui vahepeal ei ole taotlusele saadud vastust, siis tingimusest loobumine lõike 7 punkti a kohaselt kehtib kuni **kaks** kalendriaastat, mille lõppemisel nõutakse selgesõnalist nõusolekut;

(b) kui vahepeal ei ole taotlusele saadud vastust, siis tingimusest loobumine lõike 7 punkti b kohaselt kehtib kuni **12 kuud**, mille lõppemisel nõutakse selgesõnalist nõusolekut;

(a) lõike 6 punkti a kohaselt saadud iga selgesõnalise nõusoleku puhul nõutakse uue selgesõnalise nõusoleku andmist **viienda** kalendriaasta lõpul pärast nõusoleku andmist, kui nõusoleku tingimused ei näe ette teisiti;

(b) kui vahepeal ei ole taotlusele saadud vastust, siis tingimusest loobumine lõike 7 punkti a kohaselt kehtib kuni **neli** kalendriaastat, mille lõppemisel nõutakse selgesõnalist nõusolekut;

(b) kui vahepeal ei ole taotlusele saadud vastust, siis tingimusest loobumine lõike 7 punkti b kohaselt kehtib kuni **2 aastat**, mille lõppemisel nõutakse selgesõnalist nõusolekut;

Selgitus

Perioodilise läbivaatuse nõude kehtestamine tekitab õiguslikku ebakindlust ja halduskoormust. Kui selgesõnaline nõusolek on saadud, siis ei tohiks selle kehtivus liiga ruttu lõppeda.

Muudatusettepanek 4
Artikli 13 lõike 8 kolmas lõik

Punktis c viidatud juhul ei tohi eksport jätkuda pärast asjaomase ajavahemiku lõppu, kui ei ole saadud selgesõnalist nõusolekut või lõike 7 **punkti a tingimused** pärast selgesõnalise nõusoleku uue taotluse esitamist **ei ole** täidetud.

Punktis c viidatud juhul ei tohi eksport jätkuda pärast asjaomase ajavahemiku lõppu, kui ei ole saadud selgesõnalist nõusolekut või lõike 7 **punktis a osutatud mis tahes tingimus ei ole** pärast selgesõnalise nõusoleku uue taotluse esitamist täidetud **või importiv pool ei ole vastanud selgesõnalise nõusoleku uuele taotlusele 30 päeva jooksul.**

Selgitus

Taotlusele vastuse ootamise ajal peaks eksport saama jätkuda. Vastastel juhul saavad Euroopa eksportijad teatud riikide tegevusetuse pärast karistada.

MENETLUS

Pealkiri	Ohtlike kemikaalide eksport ja import
Viited	KOM(2006)0745 - C6-0439/2006 - 2006/0246(COD)
Vastutav komisjon	ENVI
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	ITRE 12.12.2006
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Erika Mann 12.4.2007
Arutamine parlamendikomisjonis	7.6.2007 17.7.2007
Vastuvõtmise kuupäev	2.10.2007
Lõpphääletuse tulemused	+: 40 -: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Renato Brunetta, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Umberto Guidoni, Andrés Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Rebecca Harms, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Radu Țîrle, Patrizia Toia, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras, Dominique Vlasto
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Manuel António dos Santos, Avril Doyle, Robert Goebbels, Françoise Grossetête, Erika Mann, John Purvis, Bernhard Rapkay, Silvia-Adriana Țicău, Vladimir Urutchev, Lambert van Nistelrooij